

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Micháliku a sudcov JUDr. Daniela Hudáka a JUDr. Viliama Dohňanského, v trestnej veci **obvineného Bc. J. O. a spol.** pre pokračujúci zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. a iné, **na neverejnom zasadnutí 19. apríla 2017, o sťažnostiach obvinených Bc. J. O., Bc. B. Ď. a R. L.** proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica zo 7. apríla 2017, sp. zn. 3 Tp 7/2017, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosti obvinených Bc. J. O., Bc. B. Ď. a R. L. **sa z a m i e t a j ú .**

O d ô v o d n e n i e

Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica (ďalej len sudca pre prípravne konanie) uznesením zo 7. apríla 2017, sp. zn. 3 Tp 7/2017, **podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. zobrať do väzby obvinených: Bc. J. O., nar. X. v I., trvale bytom T., u ktorého väzba začala plynúť dňom 5. apríla 2017 o 08.00 hod. a bude vykonávaná v Ústave na výkon väzby Banská Bystrica, podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por. písomný sľub tohto obvineného neprijal., podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dohľad probačného a mediačného úradníka nad týmto obvineným neuložil, Bc. B. Ď., nar. X. v I., trvale bytom T., u ktorého väzba začala plynúť dňom 5. apríla 2017 o 08.00 hod. a bude vykonávaná v Ústave na výkon väzby Banská Bystrica, podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por. písomný sľub tohto obvineného neprijal, podľa § 80 ods. 1 písm. a/ Tr. por. ponuku záruky za správanie tohto obvineného sestrou L. Ď., nar. X., trvale bytom T. neprijal a podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dohľad probačného a mediačného úradníka nad týmto obvineným neuložil a R. L., nar. X. v P., trvale bytom P., u ktorého väzba začala plynúť dňom 5. apríla**

2017 o 08.00 hod. a bude vykonávaná v Ústave na výkon väzby Banská Bystrica, podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dohľad probačného a mediačného úradníka nad týmto obvineným neuložil.

Uznesenie napadli sťažnosťami obvinení Bc. J. O., Bc. B. Ď. a R. L. po porade s obhajcami a prokurátor Úradu špeciálneho prokurátora Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len prokurátor) ihneď po jeho vyhlásení.

Prokurátor 11. apríla 2017 sťažnosť zobral späť, čo sudca pre prípravné konanie **uznesením z 12. apríla 2017, sp. zn. 3 Tp 7/2017, podľa § 188 ods. 4 Tr. por. zobral späťvzatie sťažnosti prokurátora na vedomie.**

Obvinený Bc. J. O. osobne, ale ani prostredníctvom obhajcu (JUDr. Z. T.) sťažnosť neodôvodnil.

Obvinený Bc. B. Ď. sťažnosť 13. apríla 2017 prostredníctvom obhajcu (JUDr. J. K. ml.) odôvodnil s poukazom na to, že ako jediný sa ku skutkom kladeným mu za vinu priznal, uviedol, že dobrovoľne ukončí služobný pomer, prehlásil, že si je vedomý svojho zlyhania, a toto je nezlučiteľné s možnosťou pokračovania v Policajnom zbore. Advokáta poveril, aby začal riešiť ukončenie služobného pomeru s personálnym oddelením Trenčín. Rovnako je zrejmé, že by nemohol pokračovať v páchaní trestnej činnosti a bol by postavený mimo službu až do skončenia vyšetrovania. Dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nie je preto daný. Nie je u neho daný ani dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por., keďže sa priznal a nie je dôvod, aby maril vyšetrovanie, ovplyvňoval svedkov. Je otcom maloletej dcéry, ktorú má v striedavej starostlivosti. Pomáha sestre, ktorá ako dôveryhodná osoba ponúkla záruku za jeho správanie, a preto je možné jeho väzbu nahradiť. Pobyt vo väzbe pôsobí negatívne na jeho psychické zdravie a na jeho rodinu. Spravil chybu, za ktorú bude niesť následky a je na to pripravený. Prosí, s ohľadom na uvedené, o uloženie akýchkoľvek obmedzení, ktorými je možné nahradiť väzbu. Odvoláva sa na nález ústavného súdu, v zmysle ktorého je väzba v každom trestnom konaní len výnimočným opatrením zaist'ovacieho charakteru a je na mieste len vtedy, pokiaľ rovnaký účel nemožno dosiahnuť inak. Na základe toho žiada, aby nadriadený súd zrušil napadnuté

uznesenie a aby bol prepustený z väzby na slobodu s uložením primeraných obmedzení s dohľadom probačného a mediačného úradníka. V doplnení dôvodov sťažnosti z 13. apríla 2017 prostredníctvom obhajcu uviedol, že požiadal o uvoľnenie zo služobného pomeru podanú 13. apríla 2017 doručenú jeho nadriadenému, čo doložil príslušnou žiadosťou. Týmto dôkazom chce presvedčiť Najvyšší súd SR, že jeho vyjadrenia ku konaniu, ktoré spáchal, nie je iba účelovým tvrdením, ale skutočné konanie. Konanie, ktoré spáchal ľutuje a svojím postojom dostatočne s ohľadom na jeho možnosti po zadržaní preukázal, že mariť vyšetrowanie nebude a pokračovať v konaní nebude a ani nemôže. Ak by bola väzba v jeho prípade nahradená, s ohľadom na jeho postoj ku skutku, bol by to dobrý signál do budúca pre jeho kolegov, ktorí sa môžu dostať do podobnej situácie ako on, že je lepšie skutok nepopierať a s OČTK spolupracovať.

Obvinený R. L. prostredníctvom obhajcu (JUDr. O. P.) z 13. apríla 2017 (sudcovi pre prípravné konanie bola doručená 18.04.2017) sťažnosť odôvodnil tým, že nesúhlasí s dôvodmi, ktoré sudca pre prípravné konanie uviedol v napadnutom uznesení, že je príslušník Policajného zboru, jeho služobný pomer trvá, a preto údajne hrozí obava, že by mohol pokračovať v páchaní trestnej činnosti, čo odôvodňuje preventívnu väzbu. V prípade, ak by bol na slobode, v každom prípade by došlo k dočasnému pozbaveniu výkonu štátnej služby v zmysle § 46 zák. č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov PZ... . Nechce už pôsobiť v Policajnom zbore a dnešným dňom podáva žiadosť o uvoľnenie zo služobného pomeru v štátnej službe príslušníka PZ podľa § 191 zák. č. 73/98 Zb., ktorého kópiu z 11.04.2017 priložil. Za týchto okolností neexistuje dôvod väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por., ale ani podľa § 71 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. por., čo súd uznáva. Nebol doteraz súdne trestaný, žije riadnym životom, má stále bydlisko. V zmysle § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por. dáva písomný sľub, že povedie riadny život, že sa nedopustí trestnej činnosti a že si bude plniť povinnosti a dodrží obmedzenia, ktoré mu prípadne uloží súd. Navrhol, aby súd nariadil dohľad probačného a mediačného úradníka. Nebráni sa tomu, aby mu súd uložil primerané obmedzenia v zmysle § 82 Tr. por., napr. zákaz vykonávať činnosť, pri ktorej došlo k spáchaniu trestného činu, prípadne iné. Ochotný je zložiť v prípade prepustenia na slobodu peňažnú záruku v zmysle § 81 Tr. por. Žiada preto, aby bol z väzby prepustený na slobodu.

Prokurátor sa k dôvodom sťažnosti obvineného B. Ď. doposiaľ nevyjadril.

Spis so sťažnosťou bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky predložený 13. apríla 2017.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd), ako sťažnostný súd v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia ako i konanie týmto výrokom predchádzajúce a dospel k záveru, že podané sťažnosti obvinených nie sú dôvodné.

Napadnuté uznesenie sudcu pre prípravné konanie sťažnostný súd považuje za zákonné. Síce stručne, ale výstižne je poukázané na to, že trestné stíhanie je dôvodné. Zabezpečené dôkazy nasvedčujú tomu, že skutky, pre ktoré bolo vznesené obvinenie boli spáchané, majú znaky trestných činov a existuje aj dôvodné podozrenie, že trestné činy spáchali obvinení. Poukázané je pritom na výsluchy obvinených, najmä Ď., obvinených ktorí mali poskytnúť úplatky, svedkov, listinné dôkazy a obrazovo-zvukové záznamy získané použitím informačno-technických prostriedkov. Logické zdôvodnenie existencie preventívnej väzby u všetkých obvinených s vylúčením existencie ostatných dôvodov väzby. Zákonné je aj nenahradenie väzby u týchto obvinených ponúknutými písomnými sľubmi Bc. J. O. a Bc. B. Ď. a zárukou dôveryhodnej osoby, sestry za správanie obvineného Bc. B. Ď., ktoré neboli prijaté, alebo dohľadmi probačného a mediačného úradníka nad obvinenými, ktoré neboli nariadené.

Najvyšší súd k uvedenému pripomína, že zo spisu Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. 3 Tp 7/2016, a vyšetrovacieho spisu pod č. ČVS: SKIS-2/OISS-V-2017, je zrejmé, že uznesením vyšetrovateľa z 18. januára 2017 bolo začaté trestné stíhanie pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. por. a prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., lebo zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že tam uvedených 6 skutkov mali spáchať príslušníci PZ zaradení na Okresnom dopravnom inšpektoráte v I., Okresného riaditeľstva PZ Trenčín s miestom výkonu služby Dubnica nad Váhom, od presne nezisteného času, najmenej od 10.10.2016, ako aj v súčasnosti najmä v administratívnych budovách Okresného riaditeľstva PZ v Trenčíne, I., detašovaného pracoviska s miestom výkonu v Dubnici nad Váhom,

ul. Jesenského č. 294, ale aj v iných priestoroch od civilných osôb vykonávajúcich zmeny v evidencii motorových vozidiel, prijímajú úplatky v peňažnej aj naturálnej forme, čím zároveň konajú v rozpore s ustanovením § 48 ods. 3 písm. a/, písm. g/ zákona č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície a ustanovením § 8 ods. 1 zákona č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore, a tiež ako skúšobní komisári podľa § 81 zákona č. 8/2009 o cestnej premávke v platnom znení, pri vykonávaní skúšok z odbornej spôsobilosti podľa § 79 a nasl. zákona č. 8/2009, pre žiadateľov zabezpečujú, aby tieto osoby pri záverečných skúškach prosperovali aj bez splnenia zákonných podmienok a potrebných znalostí na udelenie vodičských oprávnení, na vrátenie vodičského oprávnenia alebo obnovenie jeho rozsahu, za čo od uvedených osôb, alebo sprostredkovateľov prijímajú úplatky v peňažnej aj naturálnej forme, čím pri preskúšaní konajú v rozpore s ustanovením § 79 až § 85 zákona č. 8/2009 o cestnej premávke v platnom znení s poukazom na nariadenie prezidenta PZ č. 18/2010 čl. 5 ods. 1 o vykonávaní skúšok z odbornej spôsobilosti, rozhodovaní o vodičskom oprávnení a evidovaní skutkov spáchaných v súvislosti s vedením motorového vozidla.

Pritom z vyšetrovacieho spisu vyplýva aj to, že v rámci operatívneho rozpracovania boli zistené skutočnosti odôvodňujúce postup orgánu činného v trestnom konaní podľa § 199 ods. 1, ods. 2 Tr. por. za pokračovací prečin prijímania úplatku podľa § 328 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., z ktorých sú podozrivými, okrem iného aj npráp. Mgr. B. Ď., nar. X., npor. Bc. J. O., nar. X., npráp R. L., nar. X.. Uvedené skutočnosti potvrdzujú úradné záznamy zhotovené od 25. mája 2015 až do februára 2017 a okrem iného z nich vyplýva aj to, že podozrivé osoby mali pri páchaní trestnej činnosti navzájom spolupracovať a o nezákonné získané peniaze sa mali deliť.

Na základe príkazov sudcu pre prípravné konanie z 26. januára 2017, sp. zn. BB-ŠTS-V-65-1/17-Ntt-46 a BB-ŠTS-V-66-1/17-Ntt-47, boli v zmysle § 114 a § 115 Tr. por. použité informačno-technické prostriedky, prostredníctvom ktorých sa vyhotovili obrazovo-zvukové záznamy z 30.01., 09.02.2017 v kancelárii 113 administratívnej budovy detašovaného pracoviska s miestom výkonu v Dubnici nad Váhom, ul. Jesenská č. 294 a tiež

záznamy z 30.01., 02.02., 10.02., 14.02., 20.02., 21.02., 27.02., 28.02., 01.03., 10.03., 14.03. a 05.04.2017 v kancelárii č. 111 uvedenej administratívnej budovy.

Uznesením tohto vyšetrovateľa z 5. apríla 2017 bolo vznesené obvinenie npor. Bc. J. O., pre pokračovací zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. v bodoch 1/, 5/, npráp. Bc. B. Ď. pre pokračovací zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. v bodoch 2/, 3/, 4/, 7/, 9/, 16/, 17/, 18/ a npráp. R. L. pre pokračovací zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. v bodoch 6/, 8/, 10/, 11/, 12/, 13/, 14/, 15/, 19/, 20/, 21/, 22/, na tom skutkovom základe ako je tam uvedené a tiež v napadnutom uznesení.

K obmedzeniu osobnej slobody u všetkých obvinených došlo 5. apríla 2017 o 08.00 hod., čo vyplýva zo zápisníc o zadržaní obvinených. Obvinený kpt. Mgr. J. O. 05.04.2017 odmietol v neprítomnosti obhajcu vypovedať a 06.04.2017 v prítomnosti obhajkyne JUDr. Z. T. využil svoje právo nevypovedať. Obvinený npráp. Mgr. B. Ď. 05.04.2017 bez obhajcu taktiež nevypovedal, iba žiadal, aby sa začalo konanie o dohode o vine a treste a 06.04.2017 vo výpovedi v prítomnosti obhajcu JUDr. J. K. uviedol, že všetky skutky kladené mu za vinu pod č. 2/ – 4/, 7/, 9/, 16/ – 18/ spáchal, v tých prípadoch úplatky nepýtal, ale prevzal ich v hodnote od 5 do 10 Eur, nevie na čo ich minul, o tom nikto nevedel a on nevie či úplatky brali aj iní policajti, vrátane tých, čo sú v tejto veci obvinení. Obvinený npráp. R. L. 06.04.2017 využil právo nevypovedať, a to aj za situácie, keď sa v priebehu tohto výsluchu jeho obhajca JUDr. O. P. dostavil.

Z výpovedí obvinených z prečinu podplácania J. O., M. C., L. P., J. R., D. B. (nevypovedá), P. P., A. F., V. K., M. Č., M. R., npráp. Bc. P. B., vyplynulo nielen to, že obvineným kpt. Mgr. J. O., npráp. Mgr. B. Ď. a npráp. R. L. pri vybavovaní zmien v evidencii vozidiel, bez ich pýtania, ale aj na ich vypýtanie im dali všimné – hotovosť 5 až 10 Eur, cigarety, alkohol, počul (L. P.), že v Dubnici sa to takto deje, že si sami policajti z DI pýtajú odmenu za prácu, resp. že im síce vykonali požadované evidenčné zmeny, ale nič im za to nedali. Zo svedeckej výpovede M. K. vyplynulo, že k braniu úplatkov sa vyjadriť nevie.

Sudca pre prípravné konanie návrh prokurátora zo 06. apríla 2017, sp. zn. VII/2 Gv 19/17/1000-31, zaslal na vedomie obvineným a ich obhajcom. Procesné strany vyrozumel o termíne výsluchu obvinených a po jeho realizovaní rozhodol o návrhu prokurátora. Rešpektované pritom boli všetky zákonné lehoty a práva obvinených. Výroková časť napadnutého uznesenia je v súlade so zákonom a konanie ktoré mu predchádzalo, bolo taktiež vykonané zákonným spôsobom.

Dvaja obvinení v sťažnostiach poukazujú na to, že u nich nie je daný ani dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Navyše pokračovať v páchaní trestnej činnosti nemôžu, v prípade, ak by bol obvinený R. L. trestne stíhaní na slobode, došlo by k dočasnému pozbaveniu výkonu štátnej služby, obaja si podali žiadosti o uvoľnenie zo služobného pomeru v štátnej službe príslušníka PZ.

K uvedenému najvyšší súd uvádza, že obaja obvinení síce k dôvodom sťažnosti priložili aj uvádzané žiadosti. Z toho na jednej z 12.04.2017 je odtlačok pečiatky Okresného riaditeľstva PZ v Trenčíne s vyznačeným dátumom prevzatia žiadosti 13. apríla 2017 a nečitateľným podpisom a na druhej z 11.04.2017 nie je prevzatie potvrdené. Obvinení nepredložili personálne rozhodnutia o týchto žiadostiach a v spise sa takéto rozhodnutia ani nenachádzajú. Podstatné je však to, že napriek tomu, že vyšetrovanie tejto veci je iba v počiatkoch, doteraz získané dôkazy preukazujú podozrenie, že obvinení sa mali dopustiť skutkov, pre ktoré sú trestne stíhaní. Z niektorých výpovedí obvinených za poskytnutie úplatku vyplýva, že sa tak stalo a z výpovede obvineného L. P. vyplynulo aj to, že v Dubnici sa to takto aj deje, že policajti z DI si sami pýtajú „odmenu za prácu“. Pritom z úradných záznamov vyplýva, že k uplácaniu policajtov, ešte doteraz všetkých nestotožnených, malo dochádzať a títo si mali takto získané peniaze deliť, teda že medzi páchatelmi existovala určitá súčinnosť. Ide o závažnú trestnú vec, nakoľko sa jej mali dopúšťať páchatelia z radou polície, ktorí majú predovšetkým dbať nad dodržiavaním zákonnosti.

Poznatky tohto charakteru umocňujú existenciu dôvodu preventívnej väzby u všetkých obvinených. Tento záver vychádza totiž z toho, že aj po ich prípadnom prepustení z väzby na slobodu a po prípadnom prepustení zo služobného pomeru, by mohli pokračovať v páchaní

predmetnej trestnej činnosti v súčinnosti s doposiaľ nestotožnenými páchatel'mi, ktorí sú v služobnom pomere.

Pretrvávanie tejto hrozby a existencie dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. však bude závislá od výsledkov ďalšieho vyšetrovania, ktoré by malo byť vykonávané prednostne a urýchlene, nakoľko ide o väzobnú vec.

Vyšetrovateľ a dozorový prokurátor musia preto v každom štádiu tohto konania dôsledne skúmať existenciu tohto dôvodu väzby, teda či reálne naďalej hrozí možnosť pokračovať v trestnej činnosti a ak by pominul, bez existencie iných dôvodov väzby, by si vyžadovalo obvinených prepustiť z väzby na slobodu.

Najvyšší súd, rovnako ako sudca pre prípravné konanie z hora uvedených dôvodov dospel k záveru, že doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutky, pre ktoré bolo začaté trestné stíhanie, boli spáchané, majú znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tieto skutky spáchali obvinení Bc. J. O., Bc. B. Ď. a R. L. a z ich konaní alebo ďalších konkrétnych skutočností (ako je na to poukázané vyššie) vyplýva dôvodná obava, že budú pokračovať v trestnej činnosti, dokonajú trestný čin, o ktorý sa pokúsili, alebo vykonajú trestný čin, ktorý pripravovali, alebo ktorým hrozili.

Obvinený R. L. v sťažnosti navrhol prijať jeho písomný sľub, peňažnú záruku bez jej konkretizácie, nariadiť dohľad probačného a mediačného úradníka, uložiť primerané povinnosti a obmedzenia a na základe toho ho prepustiť z väzby na slobodu. Obvinený Bc. B. Ď. v sťažnosti navrhol nariadiť dohľad probačného a mediačného úradníka s uložením primeraných obmedzení a na základe toho ho prepustiť z väzby na slobodu.

Najvyšší súd k týmto návrhom obvinených pripomína, že účelom sťažnostného konania je prioritne rozhodnúť o sťažnostiach. Najvyšší súd v tomto konaní zistil, že sťažnosti obvinených nie sú dôvodné, a to vrátane rozhodnutia o nepriatí písomných sľubov, záruky a nenariadení dohľadu probačného a mediačného úradníka. Preto osobitným výrokom nerozhodol o týchto návrhoch obvinených. O ponúkutej peňažnej záruke sťažnostný súd nemohol rozhodnúť, pretože nemala všetky náležitosti predpísané zákonom a ich doplnenie

by bránilo rozhodnúť o sťažnostiach v zákonnej lehote 5-tich pracovných dní od predloženia veci na rozhodnutie (§ 192 ods. 3 Tr. por.). Navyše rozhodnutie o takomto návrhu, by mohlo obvineného i prokurátora ukrátiť o možnosť podať proti takémuto rozhodnutiu riadny opravný prostriedok. Zákon totiž proti rozhodnutiu najvyššieho súdu nepripúšťa žiadny riadny opravný prostriedok (§ 83 ods. 1, § 185 ods. 2 Tr. por., posledná veta).

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe vyjadreného sťažnosti obvinených Bc. J. O., Bc. B. Ď. a R. L. podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 19. apríla 2017

JUDr. Štefan M i c h á l i k , v. r.
predseda senátu

Vypracoval JUDr. Viliam Dohňanský

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová